

Wegwijzers in de Bijbel

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

59. De ark en het volk wil een koning

Bijbelgedeelte: 1 Samuël 5:1-8:22

De ark keert terug naar Israël

Het volgende gedeelte van het eerste boek Samuël laat zien dat niet Samuël maar de HEER de Hoofdpersoon is.

De Filistijnen hadden de ark van het verbond van de God van Israël buitgemaakt en naar de stad Asdod gebracht. Daar was hij neergezet in de tempel van hun god Dagon, naast zijn beeld.

De Filistijnen meenden, nu zij de ark hadden, dat Dagon de God van Israël had overwonnen, en dus machtiger was dan Hij. Dat onteerde de Naam van de HEER. Toen de volgende

dag de tempel van Dagon weer werd geopend, zagen de mensen dat hun god Dagon voorover was gevallen en op de grond lag voor de ark – alsof hij boog voor de HEER. Ze zetten het beeld weer overeind. De volgende morgen lag het beeld daar weer, maar het hoofd en de beide handen lagen afgehakt op de drempel. Daarmee wilde de HEER hen duidelijk maken dat Dagon niets kon: niet denken, niet spreken en niet handelen. Ze brachten de ark echter niet terug naar Israël.

Daarom bracht God een nare kwaal over de inwoners van Asdod. Ze beseften dat dit een straf was van de God van Israël, voor hen en hun god Dagon. Daarom besloten ze de ark weg te brengen naar de stad Gat. Maar ook daar raakte de bevolking in paniek, omdat dezelfde kwaal hen trof. Ze stuurden de ark door naar de stad Ekron. De inwoners werden zwaar getroffen door de straf van de HEER, en velen stierven en anderen

leden erg. Ze schreeuwden het uit van angst en pijn. De bevolking vertrouwde niet wat de stad Gat had gedaan, en schreeuwde: 'ze hebben de ark van de God van Israël hierheen gestuurd om ons allemaal te doden'. Hier wordt dus duidelijk dat de kwaal niet alleen naar en pijnlijk was, maar ook dodelijk.

De ark was nu al zeven maanden op Filistijns grondgebied. De inwoners van Ekron riepen de vijf stadsvorsten erbij, en zeiden: 'Stuur de ark van God terug naar waar hij vandaan komt, anders worden we allemaal gedood'. Die riepen er priesters en waarzeggers bij, en vroegen hen wat zij moesten doen als zij de ark zouden terugsturen. Hun antwoord was dat zij dan een offergave mee moesten sturen, want 'dan zult u genezen en te weten komen waarom u al die tijd zo hard bent aangepakt'. De offergave moest bestaan uit vijf gouden bulten en vijf gouden muizen – wat erop zou kunnen wijzen dat het om builenpest ging – naar het aantal stadsstaten, om de God van Israël te eren. 'Misschien laat Hij u dan met rust, en ook uw goden en uw land'. Ze waarschuwden goed naar hun raad te luisteren, zodat er niet hetzelfde met hen zou gebeuren als vroeger met Egypte.

Ze stelden voor het volgende te doen: Neem een nieuwe wagen en zet er twee koeien voor die net gekalfd hebben. Haal hun kalveren bij hen weg en zet ze in de stal. Zet de ark op de wagen met daarnaast een tas met de gouden bulten en muizen. Laat de wagen dan gewoon gaan. Als de koeien niet rechtstreeks naar hun kalveren gaan, maar richting Bet-Semes net over de grens met Israël, dan betekent dit dat de God van Israël deze ramp over ons gebracht heeft. Zo deden ze, en de koeien trokken de wagen al loeiend rechtstreeks naar Bet-Semes...

De mensen uit Bet-Semes waren op het veld bezig de tarweoogst binnen te halen. Toen zij de wagen zagen aankomen, keken ze verbaasd, en bij het zien van de ark daarop heel blij. De wagen hield stil, en ze lieten enkele Levieten de ark van de wagen halen. De ark en de tas met gouden bulten en muizen werden op een grote steen gezet. Daarna hakten ze de wagen in stukken en offerden daarop de koeien aan de HEER. Die steen heeft daar lange tijd gestaan als gedenkteken voor wat er die dag was gebeurd.

Maar niet alles was gegaan volgens Gods voorschriften. Geen mens mocht de ark zien, alleen de hogepriester één keer in het jaar, na een offer te hebben gebracht. De inwoners van Bet-Semes hadden de ark

echter bekeken, en zeventig van hen stierven. De anderen schrokken daar enorm van en waren heel bedroefd. Ze vroegen zich af wie kon overleven nu de HEER zo dichtbij was. Ze wilden dat de ark ergens anders heen werd gebracht, en vroegen de oudsten van de stad Kirjat-Jearim of zij de ark wilden komen ophalen – en die deden dat. Ze zetten de ark in een huis en vroegen Elazar, de zoon van de eigenaar, voor de ark te zorgen.

Samuëls oproep tot bekering

Vanaf hier maakt het verhaal een sprong van wel twintig jaar. Samuël was Eli opgevolgd als Rechter. De Filistijnen maakten het leven van de Israëlieten heel erg moeilijk, en 'steeds meer Israëlieten klaagden hun nood bij de HEER'. Samuël maakte hen toen duidelijk dat ze wel konden roepen en klagen, maar dat de oorzaak en de oplossing van hun probleem bij henzelf lag: 'Als het u werkelijk ernst is terug te keren naar de HEER, doe dan de vreemde goden ... weg en richt u met heel uw hart naar de HEER. Dien Hem alleen, dan zal Hij u bevrijden uit de greep van de Filistijnen'. Zij luisterden naar hem: Ze deden de afgoden weg 'en dienden alleen nog de HEER'. Samuël riep een volksvergadering samen in Mispa, in het midden van het land. Daar zou hij voor hen bidden tot de HEER. Ze vastten de hele dag en gaven toe: 'wij hebben tegen de HEER gezondigd'.

Het bewijs van God genade bij bekering

De Filistijnen zagen hun kans schoon, toen zij hoorden dat heel Israël was samengekomen. Ze trokken op om Israël te verslaan, nu het niet klaar stond voor de strijd. Toen de Israëlieten het gevaar dat hen bedreigde merkten, werden zij heel bang en zeiden tegen Samuël: 'Laat ons niet in de steek en roep voor ons de HEER, onze God, te hulp, opdat Hij ons redt uit de greep van de Filistijnen'. Samuël bracht een offer aan de HEER en bad Hem om hulp, en Hij verhoorde hem. Toen de Filistijnen verschenen liet de HEER het zwaar onweten, waardoor de Filistijnen totaal in paniek raakten. Israël versloeg hen verpletterend, en nam een deel van het grondgebied van Juda dat de Filistijnen hadden ingenomen, weer van hen af. De Filistijnen durfden (voorlopig) niet meer op het grondgebied van Israël te komen. Zolang Samuël leefde hield de HEER alle vijanden van Israël in bedwang, zodat het land vrede had.

Om altijd aan hun bekering en verlossing door de HEER te denken, plaatste Samuël een gedenksteen die hij Eben-Haëzer noemde, wat betekent: 'tot hiertoe heeft de HEER ons geholpen'. Het liet zien dat de HEER genadig is als mensen Hem alleen dienen en gehoorzamen.

Het laatste deel van Samuëls leven voor de HEER en het volk Israël

Het eind van hoofdstuk 7 lijkt een soort afsluiting. Het zegt dat Samuël tot het eind van zijn leven Rechter over Israël bleef. Jaarlijks maakte hij een rondreis door het land, om het volk zijn richtlijnen te geven over het dienen

van de HEER. Dan keerde hij terug naar zijn woonplaats Rama, in het midden van het land, van waaruit hij Israël bestuurde. Daar had hij een altaar voor de HEER gebouwd. Want de ontmoetingstent in Silo, en alles wat daarin stond, was verwoest of meegenomen door de Filistijnen.

Toen hij oud geworden was, benoemde Samuël zijn twee zonen, Joël en Abia, tot rechters over Israël. Ze bestuurden het land vanuit Berseba, helemaal in het zuiden van het land, buiten het gezichtsveld van hun vader. Ze waren heel anders dan hij. Ze waren corrupt, want ze lieten zich in rechtszaken omkopen. Omdat het volk hier ontevreden over was, gingen hun oudsten naar Samuël en vroegen hem of het niet beter was een koning over Israël aan te stellen, zodat die hen zou besturen zoals dat bij andere volken het geval was. Maar Samuël nam het hun kwalijk dat zij dit vroegen, ook al omdat hij dit persoonlijk opnam.

Samuël bad tot de HEER wat hij hiermee aan moest. Hij antwoordde hem: 'Luister naar de stem van het volk, naar alles wat ze je vragen. Jou verwerpen ze niet. Ze verwerpen juist Mij als hun Koning'. Waarom stelde de HEER dat zo scherp? De Heer voegde daaraan toe dat het vanaf Egypte altijd zo was gegaan: 'Ze hebben Mij de rug toegekeerd en andere goden gediend'. Daar zat het probleem. Zij veranderden hun leven niet, maar probeerden een oplossing te vinden voor de gevolgen van hun ongehoorzaamheid aan de HEER. Maar als zij de HEER zouden dienen en gehoorzamen, zouden vijanden hen niet in hun macht krijgen, en hadden zij dus geen koning nodig om hen te leiden in de strijd tegen vijanden.

Samuël moest van de HEER doen wat zij vroegen, maar hen ook ernstig waarschuwen voor de nadelen ervan. Want een koning zou bepaalde rechten hebben en opeisen. Hun zonen zou hij weghalen om hem te dienen in het leger, aan het hof, op zijn akkers, enzovoorts. Hun dochters zou hij aan het hof laten werken in de keuken. Hij zou land, slaven, vee en bezittingen afnemen en belasting innen voor zichzelf en zijn hovelingen. En Samuël waarschuwde hen dat, als dit zou gebeuren en zij het zwaar kregen, en erover zouden klagen bij de HEER, Hij dan niet naar hen zou luisteren omdat zij ook niet naar Hem luisterden.

Wat de HEER hem had gezegd, gaf Samuël door aan het volk. Dat hield echter voet bij stuk: 'Nee, we willen een koning en anders niet!'. Ze wilden hetzelfde zijn als andere volken: een koning die hen bestuurde, die over hen rechtspak en hen voorging in de strijd. Bedroefd vertelde Samuël de HEER wat het volk had gezegd, en Hij zei: 'luister naar het verzoek en stel een koning over hen aan'. Samuël vertelde het volk dat hun verzoek werd ingewilligd en liet allen naar huis gaan.